

XVII. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu, wykonująca zadania systemu pieczy zastępczej – art. 2 ust. 3 i art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W oparciu o zapisy ww. ustawy oraz na podstawie Zarządzenia Nr 58/2011 Starosty Świdnickiego z dnia 8 listopada 2011 r. z dniem 1 stycznia 2012 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu świdnickiego.

DANE STATYSTYCZNE:

1.	Rodzaj rodziny stan na 31.12.2023 r.	Liczba rodzin	
	spokrewnione	111	
	niezawodowe	46	
	zawodowe	4	
	zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	
	zawodowe specjalistyczne	2	
	RDD	5	
	suma	170	
2.	Liczba rodzin zastępczych/ rodzinnych domów dziecka, objętych usługą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej/ORPZ (narastająco od początku roku)	Koordinator 74	ORPZ 105
	Liczba rodzin zastępczych/ rodzinnych domów dziecka, objętych usługą koordynatora/organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (stan na dzień 31.12.2023)	168	
		Koordinator 68	ORPZ 100
3.	Rodzaj rodziny	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie	
	rodziny zastępcze spokrewnione	133	
	rodziny zastępcze niezawodowe	59	
	rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	28	
	pełniące funkcję pogotowia	10	
	specjalistyczne	2	
	RDD	37	
	suma	257	
4.	Rodzaj rodziny	Liczba dzieci, które zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w ciągu roku sprawozdawczego	
	rodzina zastępcza spokrewniona	28	
	rodzina zastępcza niezawodowa	18	
	rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	19	
	pełniące funkcję pogotowia	13	
	specjalistyczne	0	
	RDD	7	
	suma	72	

5.	Rodzaj rodziny	Liczba dzieci do 18 roku życia, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w ciągu roku sprawozdawczego
	rodzina zastępcza spokrewniona	9
	rodzina zastępcza niezawodowa	9
	rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	13
	pełniące funkcję pogotowia	10
	specjalistyczne	0
	RDD	3
	suma	34
6.	Rodzaj rodziny	Osoby pełnoletnie, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w ciągu roku sprawozdawczego
	rodzina zastępcza spokrewniona	14
	rodzina zastępcza niezawodowa	6
	rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	1
	pełniące funkcję pogotowia	0
	specjalistyczne	0
	RDD	1
	suma	22

II. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 76 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1) Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej realizowany jest w oparciu o działania promocyjne, którymi w 2023 r. były:

- 1) prowadzenie konta na FB i Instagramie pod nazwą „Profesjoniści z sercem”
- 2) uruchomienie nowej strony internetowej www.profesjonaliscizsercem.pl
- 3) organizacja II Biegu po rodzinę zastępczą pod hasłem: „Rodzina Zastępcza Miłość nie do zastąpienia” (wydarzenie ma charakter cykliczny). 10.09.2023 r. odbyło się wydarzenie, którego organizatorem było PCPR oraz Powiat Świdnicki wraz ze Stowarzyszeniem Świdnickiej Grupy Biegowej oraz Powiatowym Zrzeszeniem Ludowych Zespołów Sportowych, partnerzy: Miasto Świdnica. Wydarzenie miało charakter pikniku rodzinnego, w biegu wzięło udział ponad 180 osób z powiatu świdnickiego i okolic, w tym rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe oraz rodzinne domu dziecka
- 4) wywiad Dyrektora PCPR dla telewizji regionalnej Fakty TVP 3 Wrocław w sprawie zmian ustawy dot. rodzicielstwa zastępczego. Emisja programu „na żywo” odbyła się w dniu 18.01.2023 r.
- 5) koncert organowy z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, wydarzenie odbyło się w Kościele Pokoju w Świdnicy w dniu 30.05.2023 r.
- 6) banery – na budynku PCPR w Świdnicy, ul. Wałbrzyska 15 widnieją dwa duże banery „Rodzina Zastępcza. Miłość nie do Zastąpienia” ,
- 7) przystąpienie w październiku 2023 r. do ogólnopolskiej kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze „Już Jesteś ?”,
- 8) gadzety promocyjne dystrybuowane m.in. podczas spotkań, konferencji i wydarzeń podczas których mogą pojawić się potencjalni kandydaci na rodziców zastępczych.

2) Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych, zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy.

Ilość kandydatów, którzy zgłosili się na szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze w 2023 r. (ilość złożonych wniosków):

- a) 17 osób złożyło wnioski na szkolenie dla kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową,
- b) 2 osoby złożyły wnioski na szkolenie dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową o charakterze pogotowia rodzinnego.

Ilość kandydatów, którzy ukończyli szkolenia w 2023 r. (z podziałem na rodzaj szkolenia):

- 8 osób ukończyło szkolenie dla kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową,
- 4 osoby ukończyły szkolenie na rodzinę zastępczą zawodową
- 2 osoby ukończyły szkolenie na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego.

Pięć osób nie zostało zakwalifikowanych do udziału w szkoleniu z uwagi na niespełnienie wymogów formalnych.

W 2023 r. wydano 14 świadectw o ukończeniu szkolenia. Zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej, złożone na wniosek, otrzymały 4 osoby.

W 2023 r. wydano 10 opinii pedagogicznych w związku ze złożonymi wnioskami na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

3) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W PCPR dwóch pracowników posiada uprawnienia trenerskie do prowadzenia szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, które prowadzone są według programu szkoleniowego „Rodzina”, który został zatwierdzony przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej decyzją nr 17/2023/RZ z 21 listopada 2023 r. Umowa licencyjna na korzystanie z programu szkoleniowego „Rodzina” została zawarta ze Stowarzyszeniem Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych „Pro Familia” z siedzibą w Krakowie, os. Zielone 1, 31-968 Kraków.

W 2023 r. PCPR zorganizowało łącznie 4 szkolenia, w tym:

- 1) jedno szkolenie dla kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej w wymiarze 18 h dydaktycznych. Szkolenie odbyło się w okresie od 01.03.2023 r. – 27.03.2023 r. W szkoleniu uczestniczyły 4 osoby.
- 2) jedno szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego w wymiarze 10 h dydaktycznych. Szkolenie odbyło się w okresie od 23.05.2023 r. – 24.05.2023 r. W szkoleniu uczestniczyły 2 osoby.
- 3) szkolenia online dla 6 osób realizowane przez Fundację MAIO z siedzibą we Wrocławiu na podstawie programu szkoleniowego „Podróż do Rodzicielstwa” zatwierdzonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7.11.2018 r. nr 15/2018/RZ. Szkolenie bezpłatne. Szkolenie odbyło się w sierpniu 2023 r.
- 4) szkolenie online dla 2 osób realizowane przez Stowarzyszenie Nowy Dom – Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny z siedzibą w Zawierzbiu na podstawie programu szkoleniowego „Nowy Dom” zatwierdzonego decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30.01.2019 r. nr 09/2019/RZ w wymiarze 60 godzin. Szkolenie odbyło się na przełomie listopada i grudnia 2023 r. Koszt szkolenia wynosił 800 zł za osobę.

4) Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

W 2023 r. sporządzono **59** opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, z tego:

- 23 dotyczące predyspozycji i motywacji niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka do pełnionej funkcji,
- 21 opinii na zlecenie Sądu Rejonowego w Świdnicy,
- 6 opinii dotyczących kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową,
- 9 opinii dotyczących rodzin ustanowionych przez sąd.

Badania psychologiczne realizowane były przez psychologa wyłonionego w ramach postępowania przetargowego - Psychologiczne Centrum Diagnostyczno – Terapeutyczno – Badawcze „PSYCHO-LAB” Marcin Jasiński.

5) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

W 2023 r. nie realizowano ww. szkoleń, z uwagi na brak kandydatów.

6) Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

1. „Zrozumieć dziecko – mocne wsparcie”. – 21.06.2023 r. – 8 osób (2 osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia, 4 osoby pełniące funkcję rodzinnego domu dziecka, oraz 2 rodziny pełniące rolę rodziny zastępczej zawodowej),
2. Warsztaty WenDo „Siła Kobiet - Jak reagować na przemoc?” - 3 osoby (2 osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej zawodowej oraz 1 osoba pełniąca funkcję rodzinnego domu dziecka).
3. „Zrozumieć nastolatków w pieczy zastępczej” – 03.10.2023 r. – 8 osób (3 osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia, 3 osoby pełniące funkcję rodzinnego domu dziecka, 1 osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej zawodowej oraz 1 osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej)
4. „Zrozumieć dziecko - mocne wsparcie”- 14.12.2023 r. – 7 osób (2 osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia, 3 osoby pełniące funkcję rodzinnego domu dziecka, 1 osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej zawodowej oraz 1 osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej)

7) Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w 2023 r. było realizowane za pomocą następujących działań:

1. grupa wsparcia – odbyło się **10 spotkań**, wsparciem objęto **19 osób**;
2. superwizja dla zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka – odbyło się **10 spotkań**, wsparciem objęto **15 osób**;
3. zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich dla zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka – wsparciem w ramach przedmiotowego zadania zostało objętych: **12** rodzin zastępczych w tym: **1** rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna, **3** rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, **3** rodziny zawodowe, **5** rodzinnych domów dziecka.
4. indywidualne spotkania z doradcą zawodowym dla dzieci i młodzieży z rodzinnej pieczy zastępczej - zrealizowano **26 h** indywidualnych spotkań i objęto wsparciem **16 osób**.
5. rodziny pomocowe – liczba rodzin pomocowych w 2023 r. – **5**.
liczba dzieci powierzona rodzinie pomocowej – **13**.

8) Organizowanie pomocy wolontariuszy dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.

Zgodnie z zapisami ustawy w 2023 r. PCPR realizowało wsparcie dla rodzinnych form pieczy zastępczej w postaci wolontariatu. W 2023 r. w rodzinach zastępczych funkcję wolontariusza na podstawie zawartego porozumienia pełniło **14 osób**, które regularnie wspierały rodziny zastępcze. Wolontariusze zostali przeszkoleni indywidualnie z zakresu wiedzy dotyczącej formalno-prawnych aspektów wolontariatu, a także poinformowani o działalności rodzinnej pieczy zastępczej. Przedstawiono specyfikę pracy w rodzinach zastępczych, a także po zakończeniu szkolenia wprowadzono każdego wolontariusza do rodziny zastępczej, w której realizowane było wsparcie. Wolontariuszami byli uczniowie szkół średnich, uczelni wyższych, osoby pracujące oraz emeryci, którzy zostali skierowani **do dwóch rodzinnych domów dziecka, jednego pogotowia rodzinnego, jednej rodziny niezawodowej oraz do jednej rodziny zastępczej spokrewnionej**. Zakres wsparcia najczęściej dotyczył pomocy w nauce nadrabianiu zaległości szkolnych dzieci oraz pomocy w opiece nad najmłodszymi podopiecznymi. Działanie integracyjne – wspólne uczestnictwo w warsztatach lub wydarzeniach realizowanych przez PCPR.

9) Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy pełniące funkcję Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie powiatu świdnickiego prowadzi przede wszystkim stałą współpracę z następującymi instytucjami i podmiotami:

- Sąd Rejonowy w Świdnicy III Wydział Rodzinny i Nieletnich i inne sądy rejonowe – realizacja postanowień w zakresie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, (spotkanie 12.07.2023 r. z Przewodniczącym Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Świdnicy oraz przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej z powiatu- cel: omówienie sytuacji pieczy zastępczej w powiecie świdnickim),
- asystenci, pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej właściwi ze względu na miejsce zamieszkania rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Współpraca odbywa się pod kątem ewentualnej możliwości powrotu dziecka do rodziny pochodzenia oraz tworzenia planu pomocy dziecku przebywającemu w rodzinie zastępczej, (spotkanie 15.11.2023 r. z asystentami i pracownikami socjalnymi z ops z terenu powiatu- cel: omówienie sytuacji pieczy zastępczej w powiecie świdnickim),
- pedagodzy szkolni, psychologzy, wychowawcy placówek oświatowych, do których uczęszczają dzieci, które pozostają do zabezpieczenia na mocy postanowienia sądowego przebywające w pieczy zastępczej,
- powiatowe centra pomocy rodzinie właściwe ze względu na miejsce przebywania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, poszukiwanie miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej dla dzieci poniżej 10 roku życia, które pozostają do zabezpieczenia na mocy postanowienia sądowego, kuratorzy zawodowi i społeczni z I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich – realizacja postanowienia sądowego w związku z nieskutecznym odebraniem dziecka i brakiem możliwości umieszczenia do pieczy zastępczej, kuratorzy realizują przymusowe odbiory w trybie art. 598⁶ Kodeksu postępowania cywilnego, (spotkanie 10.10.2023 r. z Kierownikiem Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej i kuratorami Sądu Rejonowego w Świdnicy oraz przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej z powiatu- cel: omówienie sytuacji pieczy zastępczej w powiecie świdnickim),
- Komenda Powiatowa Policji w Świdnicy – asysta przy realizacji postanowień zabezpieczających dzieci w pieczy zastępczej,

- Szpital Powiatowy w Świdnicy „Latawiec” – noworodki pozostawione w szpitalu (spotkanie 19 lipca 2023 r. cel: omówienie sytuacji pieczy zastępczej w powiecie świdnickim oraz ustalenie procedur w zakresie pozostawionych w szpitalu noworodków),
- Ośrodek Adopcyjny we Wrocławiu – zgłaszanie dzieci wolnych prawnie celem objęcia procedurą adopcyjną oraz poszukiwanie rodzin przysposabiających dla dzieci wolnych prawnie.
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Świdnicy, Strzegomiu i w Świebodzicach – diagnozowanie dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze na terenie całej Polski – poszukiwanie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci, które pozostają do zabezpieczenia na mocy postanowienia sądowego,
- fundacje i stowarzyszenia realizujące działania na rzecz pieczy zastępczej.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym odbywa się także poprzez działania promujące pieczę zastępczą opisane w punkcie 1.

10) Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. wsparcie osób tworzących system rodzinnej pieczy zastępczej realizowane było poprzez **wsparcie 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej** (zatrudnionych na umowę zlecenie) **oraz pracowników merytorycznych Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej** (jeden starszy specjalista pracy z rodziną, jeden specjalista pracy z rodziną oraz 3 pedagogów).

Narastająco od początku roku wsparciem koordynatora oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej było objętych **179 rodzin**.

Do obowiązków koordynatorów i ORPZ należało między innymi: udzielanie pomocy rodzinom w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, udział w posiedzeniach Zespołu ds. oceny całokształtu sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej, przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej. W 2023 r. koordynatorzy i ORPZ przedłożyli **1638** kart czynności, odbyli **1379** wizyt w środowisku. Wobec **118** dzieci przebywających w pieczy zastępczej zostały przygotowane i/ lub uaktualnione plany pomocy dziecku.

W wyniku współpracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, specjalistów pracy z rodziną, ośrodków pomocy społecznej, Sądem Rodzinnym i Nieletnich: **10** dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych, **6** dzieci zmieniło środowisko zastępcze, **3** dzieci zostało przysposobionych, **1** dziecko umieszczono w zakładzie leczniczo-opiekuńczym.

Prowadzenie poradnictwa i terapii psychologicznej, udzielanie wsparcia psychologicznego oraz pedagogicznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej realizuje firma BPR Consulting, ul. Radwańska 27/2u, 90-540 Łódź, która została wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego. Zadanie jest realizowane na podstawie umów nr 28/2022 i 29/2022 z dnia 02.03.2022 r., data zakończenia umów nastąpi w dniu 31.12.2024 r.

Wsparcie pedagogiczne realizowane w 2023 r. było przez trzech pedagogów, natomiast poradnictwo i terapia psychologiczna oraz udzielanie wsparcia psychologicznego realizowane było przez dwóch psychologów, zgodnie z poniżej przedstawioną tabelą.

Rodzaj wsparcia	Liczba dzieci objętych wsparciem	Liczba godzin udzielonego wsparcia dla dzieci	Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem	Liczba godzin udzielonego wsparcia dla rodzin
wsparcie pedagogiczne	59	230	21	71
wsparcie pedagogiczne (konsultacje) pracowników merytorycznych ORPZ	66,5 godziny			
wsparcie psychologiczne	12	61	22	50
wsparcie psychologiczne (konsultacje) pracowników merytorycznych ORPZ	25 godzin			

Wsparcie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą realizowane jest także poprzez kierowanie wniosków o objęcie wsparciem przez Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Świdnicy, Strzegomiu oraz w Świebodzicach dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, celem diagnozy psychologicznej i wydania zaleceń dla rodziny zastępczej względem małoletniego. W 2023 r. zostało złożonych do ZPPP 70 wniosków.

11) Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego:

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, podczas bezpośrednich spotkań z koordynatorami oraz pracownikami ORPZ, szkoleń czy spotkań integracyjnych informowani są o możliwości korzystania z porad prawnych, które realizowane są w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Świdnicy. Z pomocy prawnej w 2023 r. skorzystały 2 rodziny zastępcze. Łączna liczba udzielonych konsultacji – 3.

12) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy pełniące funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, na mocy art. 128 ust. 1, art. 129 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązane jest do oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. Oceny dokonuje się w celu:

- 1) ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- 2) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- 3) modyfikacji planu pomocy dziecku,
- 4) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- 5) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- 6) **oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.**

Na podstawie art. 130 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ocena sytuacji dziecka dokonywana jest na posiedzeniu z udziałem rodziny zastępczej, pedagoga, psychologa, właściwego asystenta, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodziców dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej. Do udziału w ocenie mogą być zaproszeni w szczególności m.in. przedstawiciele sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej, ośrodka pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych a także osoby bliskie dziecku.

Ocena sytuacji dziecka jest przeprowadzana w miarę potrzeb, w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W 2023 r. odbyło się 461 ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Wobec przeprowadzonych 451 ocen Zespół ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka uznał za zasadny dalszy pobyt dziecka w pieczy zastępczej, a w 10 przypadkach zdecydowano o braku zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Każdorazowo, ocena dziecka zawiera opis całokształtu sytuacji osobistej dziecka oraz sytuację rodziny dziecka, jest przekazywana zgodnie z kompetencjami do właściwego Sądu.

13) Prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę:

Działania opisane w punkcie 2 i punkcie 10.

Zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej, złożone na wniosek, otrzymały 4 osoby.

W 2023 r. wydano 10 opinii pedagogicznych w związku ze złożonymi wnioskami na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

14) Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka:

W okresie sprawozdawczym wobec kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka przeprowadzono:

- 1) 27 opinii psychologicznych o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 2) 10 opinii pedagogicznych,
- 3) 32 analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej dotyczących okoliczności zawartych w art. 42 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

15) Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego:

Na terenie powiatu świdnickiego według stanu na dzień 31.12.2023 r. było:

- 1) 8 rodzin zawodowych, w tym:
 - 4 rodziny zawodowe,
 - 2 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego,
 - 2 rodziny zawodowe specjalistyczne,
- 2) 5 rodzinnych domów dziecka

Szczególną formą wsparcia dla zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka w 2023 r. były superwizje z certyfikowanym zewnętrznym psychologiem. Superwizja rodzin zastępczych ma na celu m.in. weryfikację kompetencji wychowawczych oraz ich doskonalenie, przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu oraz wzmocnienie emocjonalne opiekunów zastępczych. Superwizja jest jedną z najbardziej efektywnych metod wsparcia i rozwoju kompetencji w zawodach związanych z pomaganiem, w tym także w obszarze pozaklinicznej pracy z dziećmi np. pracy zawodowych rodzin zastępczych.

Spotkania w ramach superwizji to proces partnerskiej refleksji, podczas której superwizor tworzy przestrzeń dla szerszego spojrzenia i lepszego zrozumienia relacji pomagacza z klientem (kontakt

z grupą lub osobą). Tak uzyskany wgląd stanowi podstawę do lepszego rozumienia tego co się dzieje w kontakcie z osobą i poszukiwania potencjalnych rozwiązań w napotykanym trudnościach. W dziesięciu 5 godzinnych spotkaniach w 2023 r. wzięło udział **15** osób. Warto podkreślić, że każda rodzina zastępcza ma zapewnione wsparcie koordynatora/ organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który w trudnych sytuacjach rodzinnych wskazuje rodzinie odpowiednie ścieżki rozwiązań w porozumieniu ze specjalistami, np. z psychologiem, pedagogiem czy radcą prawnym.

16) Zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji:

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- Seminarium poświęcone problematyce związanej ze skutecznym ściganiem przestępstw sprawców przemocy w rodzinie w świetle obowiązujących przepisów prawnych – 14.02.2023 r. – 4 pracowników ZPZ
- „Profilaktyka i interwencja w pracy z młodzieżą i młodymi dorosłymi” – 09.02.2023 r. i 10.02.2023 r. – 4 pracowników ZPZ,
- „Wybrane elementy terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach przydatne w pracy koordynatora pieczy zastępczej” – 28.03.2023 r. – 6 pracowników ZPZ;
- „Trudne sytuacje w pracy urzędu – jak reagować na skargi, wzburzenie i krytykę” – 21.04.2023 r – 5 pracowników ZPZ
- „Jak zdjąć nogę z gazu – czyli słów kilka o zdrowiu psychicznym nastolatków” – 15.05.2023 r. – 5 pracowników ZPZ;
- „Zrozumieć dziecko – mocne wsparcie” – 21.06.2023 r. – 4 pracowników ZPZ;
- „Diagnoza psychologiczna dziecka wykorzystanego seksualnie oraz jego rodziny” -27.06.2023 r. – 1 pracownik ZPZ;
- Warsztaty „Diagnozowanie dziecka wykorzystywanego seksualnie za pomocą obserwacji objawów i czynników ryzyka w rodzinie i środowisku” – 25-26.09.2023 r. – 2 pracowników ZPZ
- „Budowanie odporności psychicznej cz. II” – 2-3.10.2023 r. – 8 pracowników ZPZ;
- „Praca z dzieckiem doświadczającym obciążenia w rodzinie” – 18.10.2023 r. – 3 pracowników ZPZ;
- „Kryzys w życiu dzieci i młodzieży. Psychotraumatologia” – 14-15.12.2023 r. – 3 pracowników ZPZ

17) Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy:

Sprawozdanie Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za 2023 r. zostało przedłożone w kwietniu 2024 r.

18) Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających:

W 2023 r. PCPR jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej sporządził i przekazał **13** zgłoszeń dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego we Wrocławiu. W **12** przypadkach odstąpiono od wszczęcia procedury adopcyjnej, jedno dziecko zakwalifikowano do adopcji. W wyniku prowadzonych wcześniejszych postępowań 3 dzieci zostało przysposobionych na terenie kraju.

19) Organizowanie opieki nad dzieckiem w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku:

W 2023 r. zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka miały możliwość skorzystania z czasowego niesprawowania opieki nad dziećmi, w szczególności z powodów zdrowotnych, losowych

albo zaplanowanego wypoczynku. 2 RDD oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego skorzystały z prawa czasowego niesprawowania opieki z powodów losowych i/lub realizacji urlopu wypoczynkowego. Zgodnie z art. 73 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR powierzyło opiekę nad dziećmi 5 rodzinom pomocowym. Wydatki z tytułu wynagrodzeń osób pełniących funkcje rodzin pomocowych stanowiły kwotę **7.227,52 zł**. W ramach czasowego niesprawowania opieki związanego z sytuacją losową oraz wypoczynkiem rodziny zastępczej **13** dzieci zostało umieszczonych w rodzinach pomocowych. Źródło - budżet PCPR.

20) Dodatkowe działania w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej:

1. Warsztaty świąteczne - warsztaty wielkanocne zdobienia pisanek oraz wykonywania palm wielkanocnych. Warsztaty odbyły się w Klubie BOLKO w Świdnicy w dniu 30.03.2023 r. Celem wydarzenia była promocja idei rodzicielstwa zastępczego oraz integracja rodzin i dzieci będących w pieczy zastępczej na terenie powiatu świdnickiego. Dzieci wraz z opiekunami robiły palmy wielkanocne, zdołały jajka oraz kolorowały malowanki, dla wszystkich zapewniony był poczęstunek.
2. Wypoczynek letni dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej - udział 5 wychowanków z rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i rdd w Międzywodziu – Ośrodek Wypoczynkowy „Bursztyn”, organizowanych przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu w dniach 18.08 – 31.08.2023 r.
3. Warsztaty dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej – „W dobrym stylu do pierwszej pracy” organizowane przez Fundację Program Pomocy Pierwsza Praca oraz Fundację Św. Pankracy. w dniach 23-24.09.2023 r. Warsztaty pomagające nastoletnim wychowankom pieczy przygotować się do pierwszej pracy, napisać CV, jak się ubrać na rozmowę kwalifikacyjną.
4. Spotkania biblioterapeutyczne „Bajeczne wieczorynki” organizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Świdnicy. Działanie przeznaczone dla dzieci w wieku 2-4 lat wraz z opiekunami/rodzicami. Celem spotkań jest kształtowanie u dzieci oraz dorosłych postaw sprzyjających budowaniu relacji oraz pozytywnego budowania własnej wartości.
5. Warsztaty z autorkami książek „Rozmowy o wychowaniu w szacunku” organizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Świdnicy w dniu 05.12.2023 r.
6. „Magiczne Mikołajki”- pokaz iluzjonisty organizowany dla dzieci w pieczy w ramach mikołajek w dniu 08.12.2023 r.
7. Spotkania robocze z zawodowymi formami pieczy zastępczej (10 maja , 20 listopada 2023 r.)
8. Szkolenie z zakresu nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w dniu 14 kwietnia 2023 r., w którym wzięło udział 47 osób. W szkoleniu zorganizowanym z inicjatywy PCPR wzięli udział pracownicy z 13 powiatów.

21) Potrzeby w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej na 2024 rok:

1. Udzielanie rodzinom zastępczym pomocy, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym kontynuowania zatrudniania koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Zapewnienie superwizji dla rodzin zastępczych zawodowych oraz RDD.
3. Zapewnienie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych oraz niezawodowych.
4. Udzielanie wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej pomocy psychologicznej poprzez współpracę z Przychodnią Zdrowia i Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną.
5. Kontynuowanie wsparcia psychologicznego, pedagogicznego dla rodzin zastępczych oraz dla potrzeb dzieci i młodzieży umieszczonych w rodzinach zastępczych.
6. Kontynuowanie wsparcia dla dzieci i młodzieży przebywających w rodzinach zastępczych w formie indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym.
7. Kontynuowanie badań psychologicznych wraz z opracowaniem opinii o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka poprzez zlecenie usługi uprawnionym podmiotom.

8. Realizacja superwizji dla pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej poprzez zlecenie usługi osobie uprawnionej do prowadzenia superwizji grupowej oraz indywidualnej.
9. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych poprzez kontynuowanie akcji propagujących rodzinne formy opieki, mających na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze.
10. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania wspierające pieczę zastępczą i promocję idei rodzicielstwa zastępczego.
11. Kontynuowanie działań na rzecz rozwoju wolontariatu poprzez współpracę ze szkołami, organizacjami pozarządowymi działającymi na danym terenie, organizowanie szkoleń i spotkań dla wolontariuszy.
12. Promocja rodzicielstwa zastępczego w oparciu o Program Rodzinnej Pieczy Zastępczej „Rodzina Zastępcza – Miłość nie do zastąpienia”.
13. Zapewnienie środków finansowych dla dzieci w rodzinach zastępczych, na organizację wypoczynku letniego. Szczególnie dla wychowanków rodzin zastępczych zawodowych oraz RDD.
14. Zwiększenie liczby miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej między innymi poprzez uruchomienie na terenie powiatu placówek typu rodzinnego.